

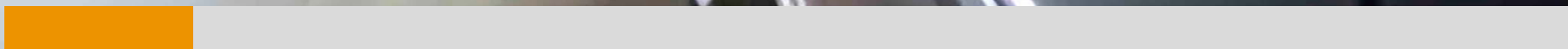
Statens vegvesen

Kan ITS løse alle trafiksikkerhetsutfordringer?

NTNU ITS-seminar 9. mars 2017

Bjørn Lund, ITS-seksjonen Vegdirektoratet

Statens vegvesen

AtB	Munkegata M2 (16010002)	16:18
Rute Til		Avgang
7	Romolslia	ca 1 min
4	Kolstad/Heimdal	1 min
6	Flatåsen	6 min
9	Lundåsen	9 min
3	Sjetnmarka	9 min
I Infomelding fra AtB		

Wims Overweight User: Jonesm

16.34 m AT 123

Axis	Read	Max
Axle 1	7,750 Kg (8.2t)	7,500 Kg
Axle 2	11,420 Kg (8.0t)	10,000 Kg
Axle 3	11,420 Kg (8.0t)	10,000 Kg
Tractor	15,170 Kg	22,500 Kg
Axle 4	7,540 Kg	7,500 Kg
Axle 5	7,580 Kg	7,500 Kg
Axle 6	7,870 Kg	7,500 Kg
Trailer	23,510 Kg	
Goods	42,880 Kg	44,000 Kg

Erf - 2-axle Amc HGV + 3-axle Trailer - 55

1039/4552 2,538

Axle Overweight Wmi-lyr HGV ERF

Statens vegvesen

Noen tall til ettertanke

- Dødsulykker hvert år:
  - Norge: 127 (2015)
  - Europa: 25000
  - USA: 33000
  - Verdensbasis 1,24 mil (WHO)
- Aksepterer vi dette?
  - 90% skyldes menneskelige feil

ITS – stort potensial

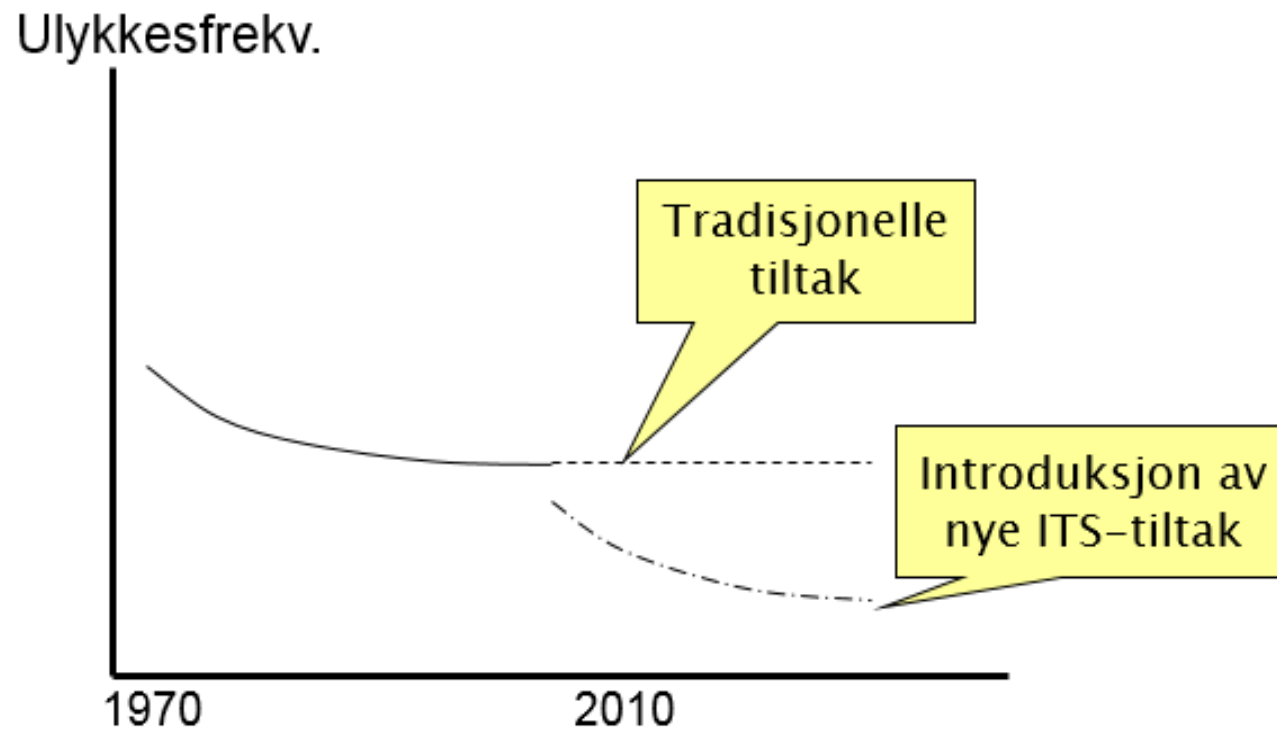

Statens vegvesen

ITS i moderat omfang kan redusere:

- køer og forsinkelser med 5–15 prosent
- antall drepte og skadde med 5–10 prosent
- CO₂-utslipp med 10–20 prosent

Statens vegvesen

ITS-teknologi benyttes til å:

- informere og varsle trafikanter
- styre trafikken
- overvåke trafikken

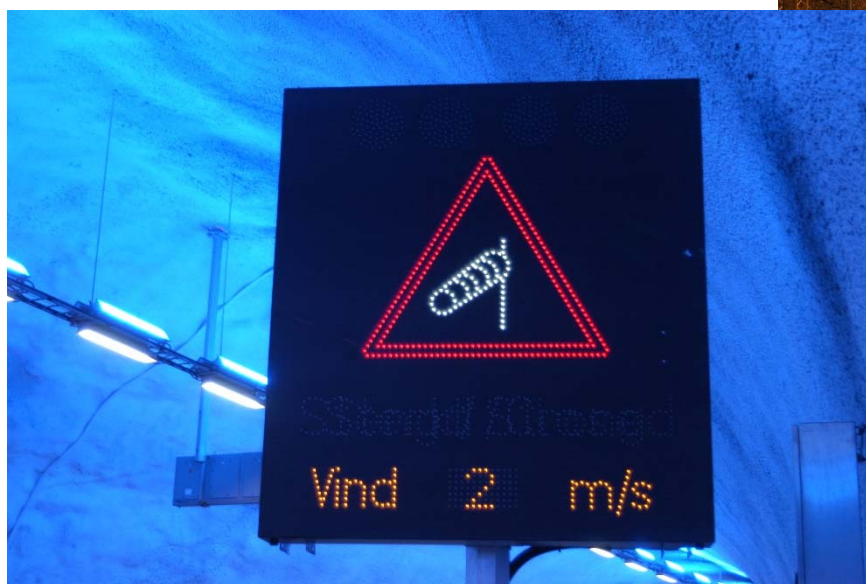

Statens vegvesen

Informere og varsle

- Vær- og kjøreforhold
- Fartsnivå og fartsgrenser
- Dynamisk viltvarsling
- Varsel for gang og sykkel

Styre trafikken

- Signalanlegg
- Variable fartsgrenser
- Kjørefeltssignaler
- Tilfarts- /rampekontroll

Overvåke trafikken

- Automatisk trafikkontroll
- Tunnelstyring

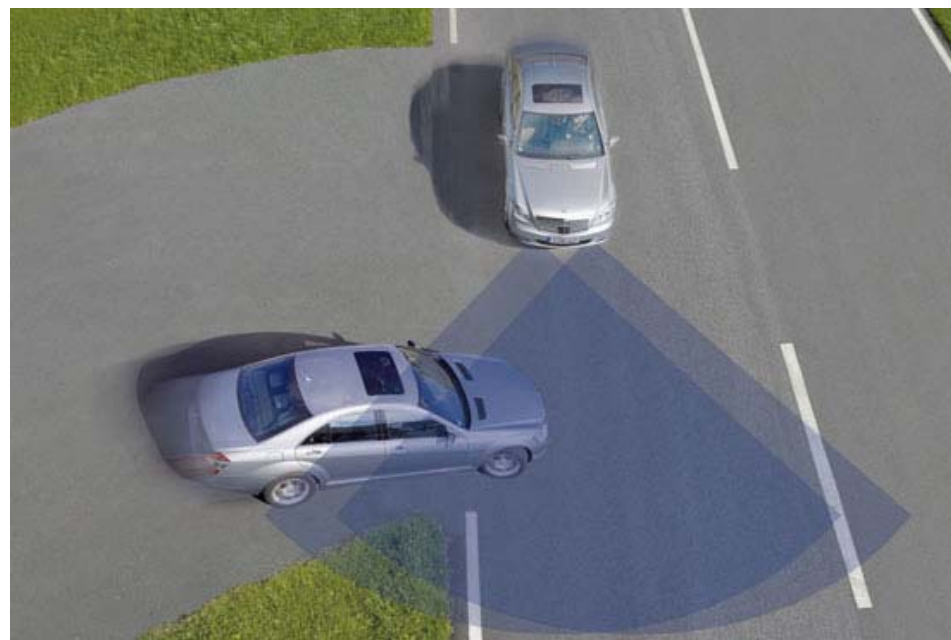

CDW
ALC
TSR RCTA
AFLS EDA
WWDW MOD CAS
SVC TLR
ISA ACC LCA LDWS TJA
SAD PAEB LKA NVA
BSD SP DSTLA IPASHUD
FCW APS DBS AEB

Hvilke sikkerhetsgevinster kan vi oppnå?

- Ved å kombinere flere førerstøttesystemene er det estimert at en kan oppnå opptil 50% reduksjon i antall drepte og hardt skadde

2 kommende hovedtrender:

- Samvirkende/kooperative systemer (C-ITS)
- Automatiserte transporter og selvkjørende kjøretøy

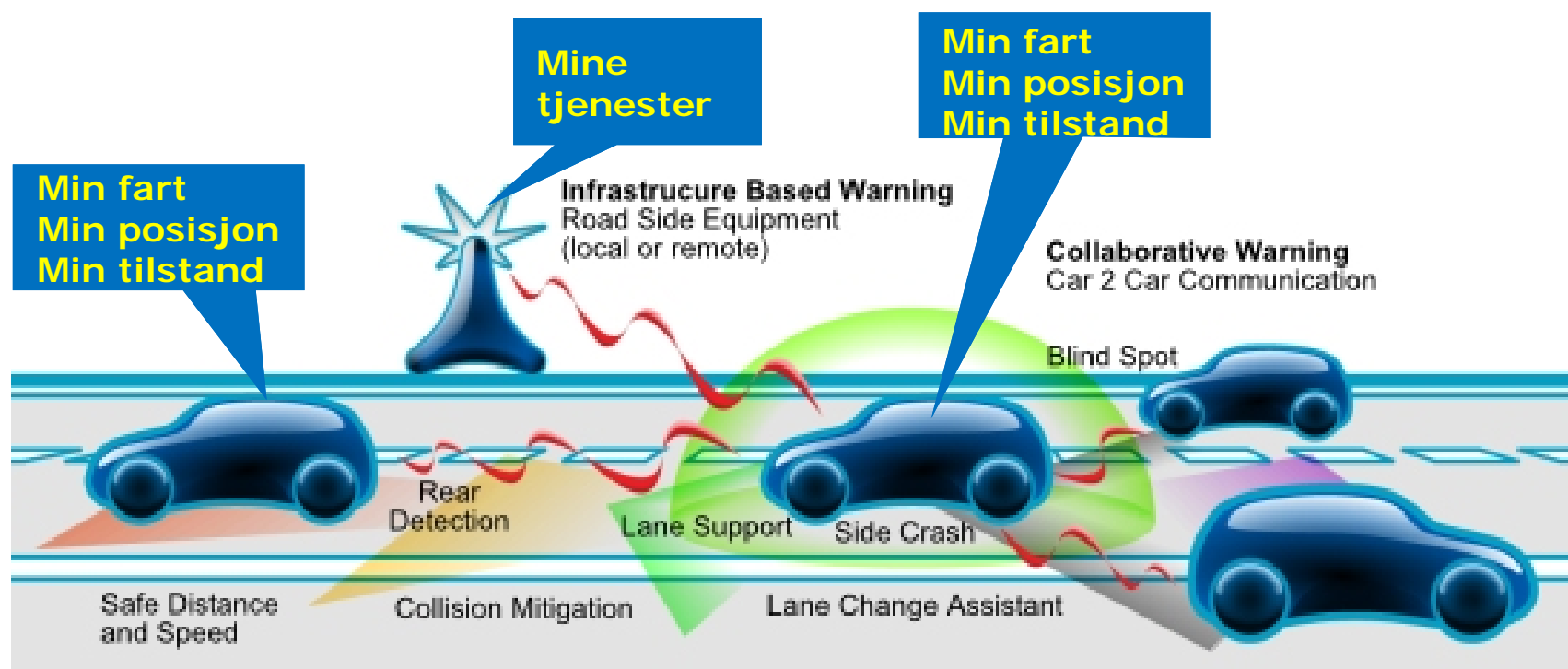
Definisjon av samvirkende ITS

*Informasjonsutveksling
kontinuerlig, i sanntid,
mellom aktører i
transportsystemet.*

Samvirkende ITS / C-ITS

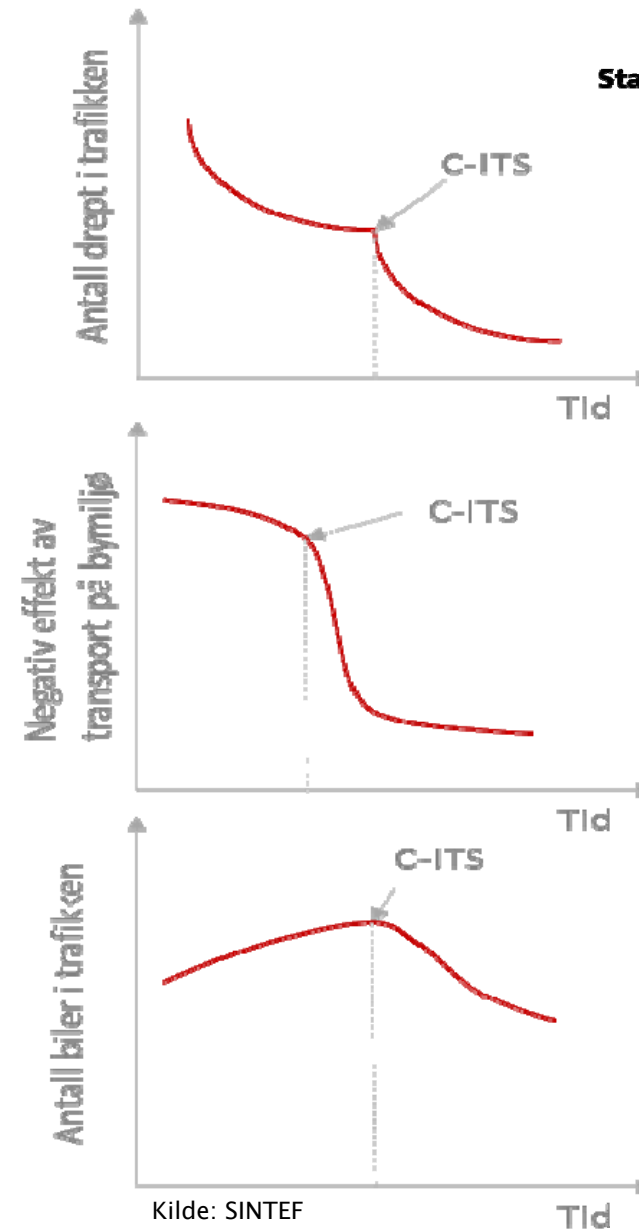

Kilde: Safespot

Statens vegvesen

Samvirkende ITS er etterhvert anerkjent som et av de mest potente tiltakene for å oppnå transportpolitiske målsetninger innen både sikkerhet, miljø og fremkommelighet

Statens vegvesen

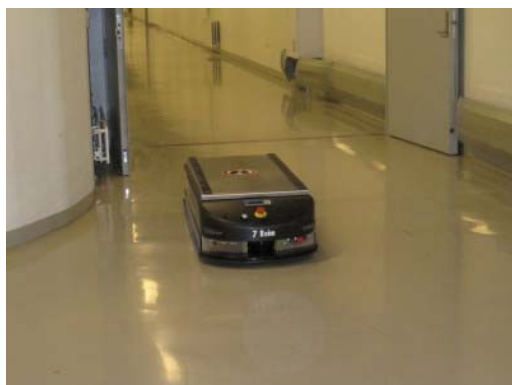
C-ITS og Trafikksikkerhet

Autonome/selvkjørende kjøretøy

- Selvkjørende enheter er egentlig ganske vanlig

Statens vegvesen

Statens vegvesen

Demo av selvkjørende minibuss i Trondheim

TRONDHEIM
KOMMUNE

Climate-KIC

TECHNOPORT
Sharing possibilities

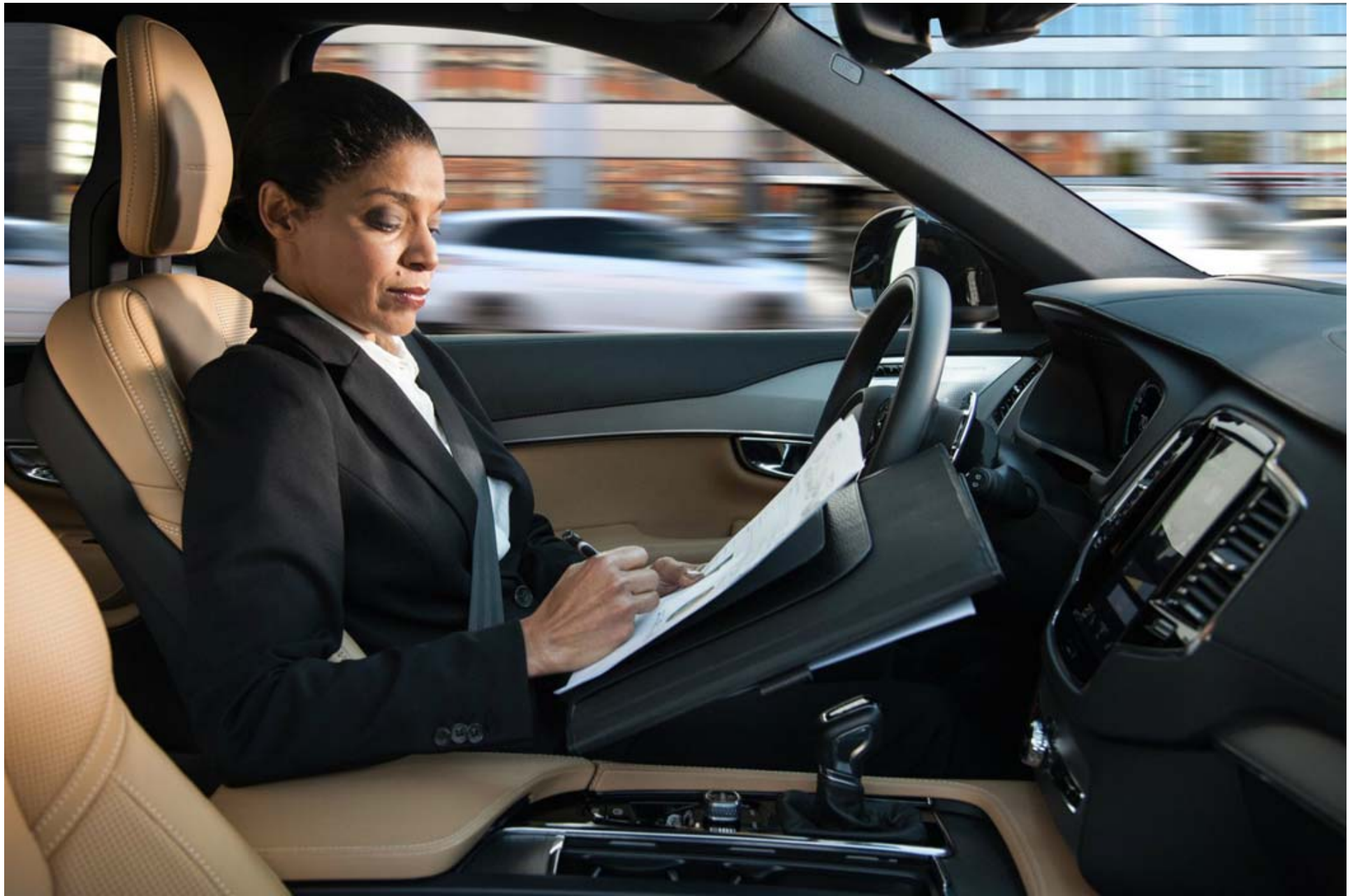

Foto: Volvo Cars

09.03.2017

NTNU ITS-seminar 9. mars 2017

**Volvo City
Safety FAIL**

09.03.2017

09.03.2017

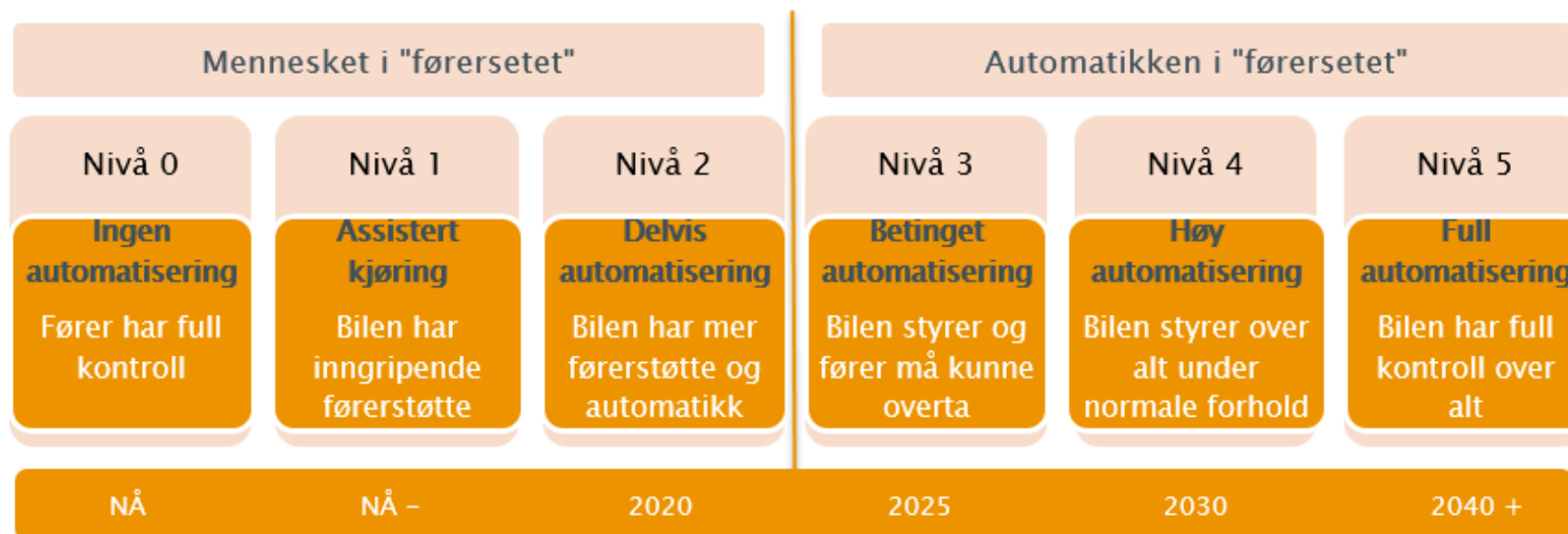

09.03.2017

09.03.2017

Nivå av automatisering (SAE J3016)

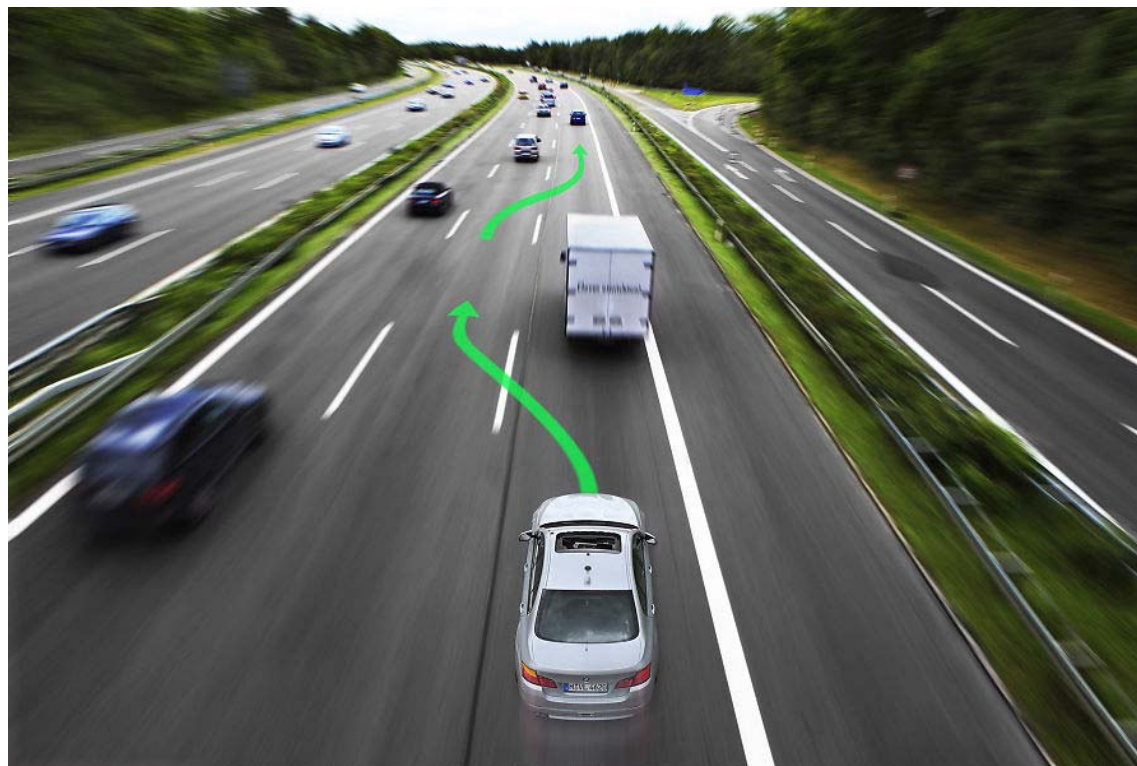

Kilde: Utvikling av Samvirkende ITS – Et veikart mot framtiden. Statens vegvesen 2016

Statens vegvesen

- 90 % av alle dødsulykker er forårsaket av en eller annen førerfeil
- Hvis f.eks selvkjørende biler kan redusere antall dødsfall tilsvarende- hvorfor kan disse ikke bare innføres?

Hvilke konsekvenser kan automatisert transport ha for fremtidens førere og trafikkbilde?

- Betydning for førerkompetanse?
- Hva med datasikkerhet?
- Veginfrastruktur – drift og vedlikehold?
- utfordringer med «blandingstrafikk»

Personvern i denne fremtiden

- Hvordan må samfunnet arbeide med personvern for å møte denne fremtiden?
- En bør tilstrebe teknologi som ikke involverer behandling av personopplysninger, men som kan føre til vesentlig reduksjon i alvorlige ulykker.

Juridiske aspekter

- Dersom en «førerløs» bil likevel kolliderer – hvem vi da ha ansvaret?
  - Føreren?
  - Bilforhandleren?
  - Bilprodusenten?
  - Vegmyndigheten(e)?
  - Programvareprodusenten?

Det etiske perspektivet

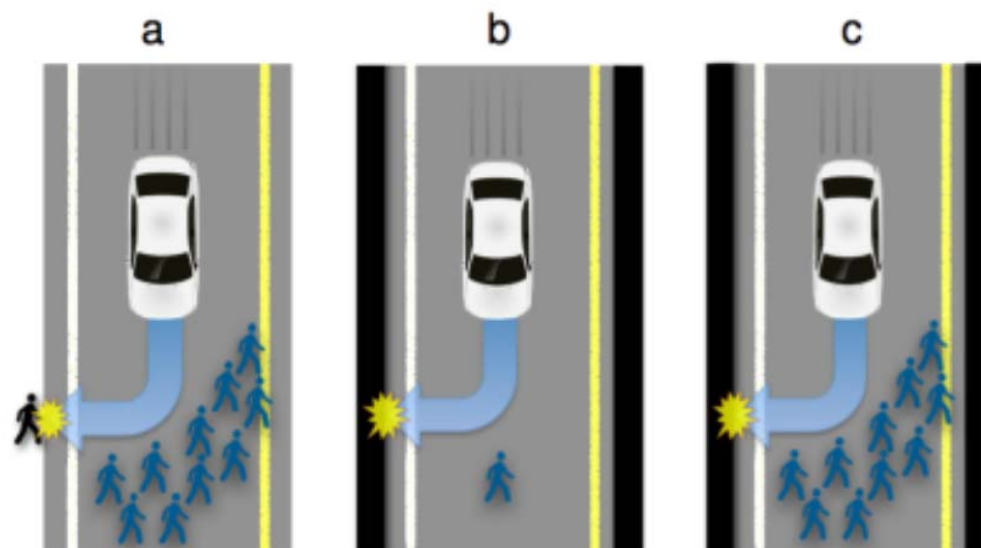
- Hvordan hjelpe selvkjørende biler til å ta etiske beslutninger?
- Hvordan skal vi avgjøre hva den gjør i en situasjon der den må velge?
- Hvilke verdier må ingeniøren legge til grunn når bilen skal programmeres?
- Må vi velge mellom to onder?
- Filosofi, psykologi, etikk m.v.

3 etiske dilemma

- A) Bilen kan holde kursen og drepe flere fotgjengere, eller svinge og drepe en forbipasserende
- B) Bilen kan holde kursen og drepe en fotgjenger, eller svinge og drepe føreren og evt passasjerer
- C) Bilen kan holde kursen og drepe flere fotgjengere, eller svinge og drepe føreren og evt passasjerer

Kilde: MIT

- Folk er komfortable med at førerløse biler skal programmeres for å minimere dødsfall
- Ønsker helst at andre biler er programmert slik
- Paradoks: Ok å ofre føreren for å redde andres liv – så lenge de ikke behøver å kjøre en selv
- Hvem vil kjøpe et slike kjøretøy?
- Test deg selv på: <http://moralmachine.mit.edu/>

Statens vegvesen

« If you look at airbags, for example, inherent in that technology is the assumption that you are going to save a lot of lives, and only kill a few...»

«The biggest ethical question is how quickly we move. We have a technology that potentially could save a lot of lives, but it is going to be imperfect and is going to kill»

Bryant Walker-Smith: University of South Carolina

Statens vegvesen

Hva kan vi oppnå med selvkjørende kjøretøyer?

- Bedre fareoppfattelse?
- Reduksjon/eliminering av utforkjøringsulykker?
- Reduksjon/eliminering av kryssulykker?
- Riktigere fartsvalg – raskere reaksjonstid?
- Reduksjon av tretthet/avsovning?
- Eliminering av ruskjøring?

- 135 omkom i trafikken i 2016
- 117 menn, 18 kvinner
- Overrepresentasjon av godt voksne menn med for stor fart
- Menn mellom 45 og 64 utgjør 1 av 3 omkomne
- Utforkjøringsulykker utgjør mer enn 1 av 3 dødsulykker
- Hva kan ITS-teknologi bidra med for å redusere omfanget av ulykker for denne gruppen?

Statens vegvesen

Takk for oppmerksomheten!

bjørn.lund@vegvesen.no